

Het oliedispersiebad naar Werner Junge – een geniale uitvinding.

Werner Junge, de uitvinder van het oliedispersiebad, een bijzondere vorm van hydrotherapie, zou dit jaar 100 jaar geworden zijn. Een goede reden voor een feest* en tot een terugblik voor de oliedispersiebad-therapeuten.

Ter bereiding van een oliedispersiebad wordt voorzichtig het glasinstrument in de hand genomen, om het aan de doucheslang van de badkuip aan te sluiten. Men verheugt zich op het genieten, vermoedt daarbij echter niet met welke geniale ideeën Werner Junge de speciale peerachtige vorm van het glasinstrument ontwikkeld heeft, waarin van boven de kleine olietrichter met de pipet ingesmolten is. De dynamische geheimen, die Werner Junge hier in de praktijk verwerkelijkt heeft, onthullen zich niet bij het alleen maar bekijken, maar eisen een zicht op de ontwikkeling.

Het begon heel alledaags. Ieder van ons kent de waterwerveling, die in de badkuip ontstaat als het bad leeg loopt. Voor de als badtherapeut werkzame Werner Junge was het water het element van zijn therapeutische werken. En hij was een onderzoekende geest. Hoe vaak zal hij bedachtzaam deze werveling aanschouwd hebben met de vraag: “Waardoor ontstaat die draaibeweging? Waardoor vormt zich in het midden het luchtgat met zijn gorgelende zuigende geluiden?”

Daarbij kwam een waarneming: telkens als hij bij de bereiding van een bad geurende toevoegingen in het water met heen en weer bewegende en kruisende bewegingen van de armen verdeelde, ontdekte hij bij deze bewegingen, dat precies daar, waar de handen elkaar kruisen, kleine wervelingen ontstaan, die zich los maken en zich door het water verplaatsen. Ook ontstaan er ingesloten ruimtes, die overeenkomstig de dynamische draaiimpuls een kleine luchtzuil in de diepte vormen. Dus, zo stelde Werner Junge, horen de door hem bewogen ‘acht-banen’ van de armen en handen, ook wel lemniscaten genoemd, en de draaikolkvorming bij elkaar. Deze waarneming werd tot kiem van zijn onderzoek. Hij onderzocht de draaikolkvorming in het water, in de wolken, en natuurlijk bij de mens. Als geneeskundig badtherapeut kende hij de anatomie van de mens. Daar vond hij de lemniscaten in de gestalte van de mensen, bijvoorbeeld bij de borstkas, in gezichts-anatomie, in de bot- en gewrichtsvorming. Bij het bestuderen van de voordrachten van Rudolf Steiner (GA 323) las hij over de verbanden tussen de vorming van het menselijk lichaam en de planetenbanen. Hij doorzag dat hij in zijn therapeutische werken de vormingswetmatigheden van de menselijke gestalte invoegen kon. Hij ontdekte, dat het hart met zijn spiraalvormige spieropbouw, het bloed niet naar buiten drukt, maar als een werveling de slagaderen indraait. En op dit moment van zijn overdenkingen kwam de onderzoeker iets te hulp dat uit een bepaald perspectief toevallig of ook wel magisch genoemd kan worden, wat echter vanuit hoger perspectief een geestelijke werking als succesbrengende wegwijzer beleefd kan worden: In een geneeskundige voordracht van Rudolf Steiner (GA314) vond hij een stuk over hoe de “fijne verneveling” van etherische olie, van rozemarijn, een hulp voor de suikerziekte (Diabetes mellitus) kon zijn. Wat bedoelde Rudolf Steiner met “verneveling”? Een woord uit het luchtige element hier in samenhang met het element water?

Op deze plek voegde zich samen, dat Werner Junge een Goethe liefhebber was. Bij zijn uiteenzettingen met de wervelingen van de wolken, lucht en wind, had hij Goethes natuurwetenschappelijke werken gelezen en was op de beschrijving van de waterval in Lauterbrunnen gestoten. Goethe is onder de indruk van het uit de hoogte machtig neerstortende water, terwijl toch een fijne nevel sluierachtig, het neerstorten omhullend, naar boven opstijgt. De valsnelheid van het water neemt tijdens het vallen zo ver toe, dat het fysiek niet meer bij elkaar blijft, dat wil zeggen, de eigen coherentie van het water gaat verloren. Het water vernevelt in de lucht. Het stijgt op naar boven. Nu voegde zich het een bij het ander: Werner Junge ontwierp een glasinstrument waar aan de punt van een pipet de draaisnelheid van de werveling zo hoog wordt, dat de continuïteit van het water verloren gaat en in de zuigkracht van de werveling de toegevoegde olie er in vernevelt. Het oliedispersieapparaat zag het levenslicht.

Het is duidelijk, dat geestelijk-kosmische vormingsprincipes in dit glasinstrument verwerkelijkt worden. Het is geheel vanuit de wijsheid van de menselijke vorming geschapen. Nooit tevoren bestond er zo een instrument, waarmee nu de therapie naar de aanwijzing van Rudolf Steiner gerealiseerd kan worden. Het instrument verwerkelijkt de verdeling enkel door middel van de eigen dynamiek van het water. Geen enkele andere technische kunstgreep verandert de kwaliteit van de substanties. Ieder afzonderlijk glasinstrument wordt met de mond geblazen en telkens op haar specifieke functioneren getest.

Het instrument maakt het mogelijk pure olie te gebruiken. Er is voor de verdeling in water geen chemische toevoeging nodig die een emulsie zou vormen.

Zo worden veelsoortige behandelingen mogelijk:

Thuis als regeneratie van de krachten bij vermoeidheids- en uitputtingsverschijnselen of als versterking bij een kwetsbare gezondheid. In een toestand, die we kunnen omschrijven als: “niet meer ziek, maar ook nog niet hersteld”, zoals het vaak na kinderziektes of op hoge leeftijd kan voorkomen. Dat kan na instructie door een arts, verpleegkundige of therapeut in het gezin mogelijk zijn.

De vakkundig geschoolde oliedispersiebadtherapeut kan het bij ziektes inzetten. In samenwerking met artsen, destijds Dr. Hermfried Kunze, zijn voor vele oliën specifieke indicaties uitgewerkt. En vandaag de dag? Het was Werner en Franziska Junge reeds opgevallen, dat vaak een badende cliënt de olie niet in voldoende mate opnemen kon. Dat waren boven alles de mijnwerkers uit het Ruhrgebied, die voor een kuur naar Lauterbad in het Zwarte Woud kwamen. Daarom begonnen ze verschillende patiënten met borstels in het oliedispersiebad te behandelen. In de daarop volgende jaren is het de verdienste van Reinhold Schön en anderen geweest, deze onderwaterborstelmassage verder gedifferentieerd te hebben. Het stimuleren van het zenuwstelsel en de stofwisselingsprocessen onder de huid, alsmede de functiereflexen tussen huid en interne organen, zijn vandaag de dag een vast onderdeel van de oliedispersiebadtherapie.

De firma Jungebad in Bad Boll, achtereenvolgens door Angelika Junge en haar zoon Florian Junge geleid, heeft tot heden een breed pallet aan oliën gecreëerd.

Werner Junge heeft op deze wijze een zeer succesvolle therapie ontwikkeld, met als basis de door Rudolf Steiner geïnaugureerde antroposofische menskunde.

*Dit artikel van Albrecht Warning was geschreven als aankondiging van het jubileum in oktober 2012 in het tijdschrift “Point” van de Duitse patiëntenvereniging “Gesundheit aktiv”